

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Krupičkové a soudců Faisala Husseiniho a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **obec Kozlov**, se sídlem Kozlov 68, Velký Beranov, zastoupen JUDr. Boženou Zmátlovou, advokátkou se sídlem Dvořákova 5, Jihlava, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO**, se sídlem Žižkova 93, Jihlava, zastoupen JUDr. Oldřichem Chudobou, advokátem se sídlem Při Trati 1084/12, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 3. 2020, č. j. KUJI 27549/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2024, č. j. 29 A 50/2020-219,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2024, č. j. 29 A 50/2020-219, **se ruší** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V nynější věci Nejvyšší správní soud opětovně posuzoval další z dlouhé řady sporů vedených mezi obcemi vystoupivšími ze Svazu vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO a tímto svazkem. Konkrétně se jednalo o spor mezi svazkem a obcí Kozlov o vlastnictví vodohospodářského majetku vybudovaného vlastní činností svazku.

[2] Obec Kozlov podala u krajského úřadu návrh na určení vlastnického práva a vydání majetku z titulu vypořádání majetkových práv z jejího ukončeného členství ve svazku. Krajský úřad návrh posoudil jako spor z veřejnoprávní smlouvy. Výrokem I. krajský úřad zamítl návrh obce na stanovení povinnosti svazku předat obci majetek specifikovaný

v návrhu smlouvy ze dne 27. 1. 2015 [jednalo se o majetek vybudovaný vlastní činností svazku – *pozn NSS*]. Výrokem III. krajský úřad zamítl návrh obce na určení vlastnického práva k tomuto majetku. Výrokem V. krajský úřad zamítl návrh obce na stanovení povinnosti svazku vydat obci originály majetkové a provozní evidence k tomuto majetku. Výrokem VII. krajský úřad uložil obci povinnost nahradit svazku náklady řízení ve výši 47 820 Kč. Pro podstatu sporu je určující, že krajský úřad ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že stanovy svazku obsahovaly v případě vystoupení obce z něj závazek svazku uzavřít kvazi darovací smlouvu, kterou měl svazek nyní sporný majetek převést (darovat) vystoupivší obci. Z tohoto důvodu se dle krajského úřadu jednalo o závazkové právo, které se promlčuje v obecné tříleté lhůtě. Vznesený nárok obce byl proto dle názoru krajského úřadu promlčen, neboť obec vystoupila ze svazku ke dni 31. 12. 2014 a nárok uplatnila až dne 1. 7. 2019.

[3] Proti rozhodnutí krajského úřadu podala obec žalobu ke Krajskému soudu v Brně, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí krajského úřadu v uvedených výrocích.

[4] Krajský soud žalobě vyhověl a rozhodnutí krajského úřadu v napadených výrocích pro nepřezkoumatelnost zrušil. Ačkoli krajský úřad podle krajského soudu sice dospěl k závěru, že nároky obce na vydání vodohospodářského majetku byly promlčeny a zamítl je a rovněž krajský úřad uvedl, proč podle něj k promlčení nároků došlo, učinil tak bez předestření jakékoliv argumentace či logické úvahy, kterou by krajský soud mohl následně podrobit přezkumu. Krajský úřad nejprve vyjmenoval jednotlivé varianty, podle nichž mohla být dle jeho názoru věc posouzena. Následně uvedl, že „[t]yto a mnohé další otázky bude muset orgán, který bude toto rozhodnutí přezkoumávat (ať již ministerstvo či správní nebo občanské soudy), posoudit a zodpovědět. Krajský úřad cítí velkou nejistotu ve svém rozhodování, přesto se nakonec rozhodl posoudit tento nárok (tuto větu ze Stanov) jako závazek odpůrce uzavřít kvazi darovací smlouvu, kdy by měl odpůrce zmiňovaný majetek převést (darovat) vystoupivší obci. Z tohoto důvodu se dle krajského úřadu jedná o závazkové právo, které se promlčuje v obecné tříleté lhůtě. Vznesený nárok jako takový je proto dle názoru krajského úřadu promlčen“. K závěru, že svazek a obec uzavřely „kvazi darovací smlouvu“ krajský úřad dospěl bez jakéhokoliv odůvodnění, přičemž na tomto závěru postavil své rozhodnutí. Rozhodnutí krajského úřadu tedy podle krajského soudu bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

[5] Rozsudek krajského soudu ale zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 8. 2024, č. j. 10 As 102/2024-74, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud vytkl krajskému soudu, že se ve svém rozsudku vůbec nezabýval první spornou otázkou celého sporu – otázkou určení vlastnického práva ke spornému vodohospodářskému majetku. Rozsudek krajského soudu tak byl zčásti nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud proto závázal krajský soud, aby přezkoumal správnost právního názoru krajského úřadu, že vlastnické právo ke spornému vodohospodářskému majetku náleželo svazku. Pokud by totiž krajský soud dospěl k závěru opačnému, tj. že sporný majetek vlastnila obec Kozlov, patrně by bylo nadbytečné vůbec se zabývat otázkou promlčení nároků obce na vydání tohoto majetku.

pokračování

[6] V dalším rozsudku, který je nyní napadený kasační stížností a označený shora v záhlaví, krajský soud zrušil rozhodnutí krajského úřadu ve výrocích I., V. a VII. a v tomto rozsahu vrátil krajskému úřadu věc k dalšímu řízení.

[7] Krajský soud před věcným posouzením sporu posoudil jeho procesní stránku. Konkrétně zda krajský úřad postupoval procesně správně, pokud o návrhu obce vedl separátní sporné řízení, ačkoli obec požadovala vydání majetku již dřívějším návrhem. Zde dospěl krajský soud k závěru, že krajský úřad postupoval správně, neboť kvůli absenci petitu nebylo možné rozhodnout o sporném vodohospodářském majetku již na základě původního návrhu; tuto vadu obec napравила až ve svém dodatečném návrhu, který krajský úřad podle krajského soudu správně vyhodnotil jako návrh nový a rozhodl o něm v samostatném řízení a samostatným rozhodnutím. Krajský úřad pouze nebyl ve druhém řízení oprávněn osvobodit obec od správního poplatku, pokud tak však učinil, nezasáhl do práv obce, a nejednalo se proto o vadu s vlivem na zákonnost jeho rozhodnutí.

[8] Dále se krajský soud zabýval otázkou vlastnického práva ke spornému vodohospodářskému majetku. Na základě ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zejména stanov přijatých svazkem dospěl k závěru, že vlastnické právo ke spornému vodohospodářskému majetku náleželo svazku, neboť se jednalo o majetek vybudovaný vlastní činností svazku. Svazek budováním tohoto majetku plnil svoji hlavní činnost dle stanov, vlastnické právo k němu nabyt originárně vytvořením a převzetím těchto děl od zhotovitele. Proto jako zákonný obstál podle krajského soudu výrok III. rozhodnutí krajského úřadu, kterým krajský úřad zamítl návrh obce Kozlov na určení vlastnického práva k tomuto majetku. Rovněž však krajský soud připomněl, že ačkoli vlastnické právo ke spornému vodohospodářskému majetku náleželo svazku, ten byl povinen obci tento vodohospodářský majetek po jejím vystoupení ze svazku na základě čl. 12.6 stanov vydat.

[9] V poslední části rozsudku krajský soud zopakoval své právní hodnocení ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského úřadu v části zabývající se promlčením nároku obce na vydání sporného vodohospodářského majetku. K tomuto závěru dospěl krajský soud již ve svém prvním rozsudku a potvrdil jej i Nejvyšší správní soud v rozsudku 10 As 102/2024-74. Proto krajský soud zrušil rozhodnutí krajského úřadu pro nepřezkoumatelnost ve výrocích I. a V., kterými krajský úřad zamítl návrhy obce na vydání sporného vodohospodářského majetku a dokumentace k němu příslušící. Výrok VII. rozhodnutí krajského úřadu o nákladech správního řízení krajský soud zrušil jako akcesorický ke zrušeným meritorním výrokům.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti, vyjádření krajského úřadu a obce Kozlov

Kasační stížnost

[10] Proti rozsudku krajského soudu podala obec Kozlov – dále již *stěžovatel* – kasační stížnost. Krajský soud věc podle něj nesprávně právně posoudil a jeho rozsudek je rovněž nepřezkoumatelný. Rozsudek krajského soudu navíc obsahuje formální vadu, pro kterou je třeba jej zrušit.

[11] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil ústřední otázku sporu spočívající v tom, komu náleží vlastnické právo ke spornému vodohospodářskému majetku označovanému jako majetek vybudovaný „vlastní činností“ svazku. Krajský soud dospěl k závěru, že vlastnické právo k tomuto majetku náleží svazku, s čím však stěžovatel nesouhlasí, neboť podle něj náleží vlastnické právo jemu. Ruku v ruce s touto námitkou jde i námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, neboť krajský soud podle stěžovatele vyšel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu a pouze se ztotožnil s argumentací svazku, aniž by tuto argumentaci opřel o dostatečná skutková zjištění a odpovídající podklady. Krajský soud vyšel pouze z doslovné citace stanov svazku, aniž by však zohlednil účel svazku a nastavení jeho fungování. Účelem svazku bylo zajištění obhospodařování a rozšiřování vodovodní infrastruktury obcí, přičemž hospodařil z finančních prostředků obcí. Především z těchto důvodů byl nyní sporný majetek vždy ve vlastnictví stěžovatele jako obce a nikoli ve vlastnictví svazku. Závěrem své kasační stížnosti stěžovatel rovněž namítl, že krajský soud svým rozsudkem nevypořádal celou žalobu stěžovatele, který svou žalobou napadl i výrok III. rozhodnutí krajského úřadu. O tomto výroku krajský soud ve svém druhém a nyní přezkoumávaném rozsudku nijak nerozhodl a jeho vypořádání uvedl pouze v odůvodnění rozsudku.

Vyjádření krajského úřadu

[12] Krajský úřad k výzvě Nejvyššího správního soudu pouze zaslal správní spis, ke kasační stížnosti se nevyjádřil.

Vyjádření svazku

[13] Ke kasační stížnosti se vyjádřil svazek jako osoba zúčastnění na řízení. Svazek souhlasil s posouzením věci krajským soudem a navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Podle svazku je především právě ze znění stanov zřejmé, že stanovy předpokládaly existenci majetku nabytého „vlastní činností“ svazku, který poté logicky musí být ve vlastnictví svazku. Stanovy navíc obsahovaly i mechanismus vypořádání tohoto majetku, který měl v případě vystoupení obce ze svazku připadnout právě obci, ovšem za předpokladu sjednání příslušné dohody o vypořádání majetku, kterou se ve stávajícím případě nepodařilo uzavřít.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Úvodem svého právního hodnocení se Nejvyšší správní soud zabýval přípustností nynější kasační stížnosti. Proti prvnímu rozsudku krajského soudu, který zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem 10 As 102/2024-74, podal kasační stížnost svazek jako osoba zúčastněná na řízení a Nejvyšší správní soud navíc první rozsudek krajského soudu zrušil z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti, neboť se krajský soud vůbec nezabýval otázkou vlastnického práva ke spornému vodohospodářskému majetku. Nynější kasační stížnost je tedy přípustná, neboť ji podal jiný subjekt – obec Kozlov jako žalobce v původním sporu – a kasační stížnost napadá posouzení otázky vlastnického práva ke spornému

pokračování

vodohospodářskému majetku, tedy otázky doplněné krajským soudem po zrušení jeho původního rozsudku Nejvyšším správním soudem.

[16] Jako první ze stěžovatelových kasačních námitek se Nejvyšší správní soud zabýval jeho námitkou ohledně toho, že krajský soud ve svém druhém (a nyní přezkoumávaném) rozsudku nerozhodl o celém předmětu sporu, neboť opomněl rozhodnout o stěžovatelem napadeném výroku III. rozhodnutí krajského úřadu.

[17] Tuto kasační námitku shledává Nejvyšší správní soud důvodnou.

[18] Z původní stěžovatelovy žaloby i prvního rozsudku krajského soudu je zřejmé, že stěžovatel napadl výroky I., III., V. a VII. rozhodnutí krajského úřadu (k obsahu těchto výroků viz bod [2] shora). Ve svém prvním rozsudku poté krajský soud zrušil všechny uvedené výroky rozhodnutí krajského úřadu a věc v tomto rozsahu vrátil krajskému úřadu k dalšímu řízení.

[19] Desátý senát Nejvyššího správního soudu rozsudkem 10 As 102/2024-74 zrušil první rozsudek krajského soudu z důvodu, že se krajský soud vůbec nezabýval otázkou vlastnického práva ke spornému vodohospodářskému majetku – tedy zda majetek vlastnil stěžovatel, či svazek. Právě této otázky se přitom týkal nyní sporný výrok III. rozhodnutí krajského úřadu, kterým krajský úřad zamítl stěžovatelův návrh na určení vlastnického práva k vodohospodářskému majetku, neboť dospěl k závěru, že vlastnické právo k němu náleželo svazku. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že desátý senát zrušil rozsudek krajského soudu jako celek.

[20] Ve svém druhém rozsudku se proto krajský soud uvedenou otázkou, resp. zákonností výroku III. rozhodnutí krajského úřadu, zabýval, přičemž dospěl k závěru, že výrok III. rozhodnutí krajského úřadu byl v souladu se zákonem, neboť krajský úřad správně rozhodl o vlastnickém právu svazku ke spornému vodohospodářskému majetku – k tomu srov. zejména bod 36 rozsudku krajského soudu a jemu předcházející právní posouzení.

[21] Toto své právní posouzení však krajský soud, jak nyní správně namítl stěžovatel, opomněl promítnout do výroku svého druhého rozsudku. Výrokem I. svého druhého rozsudku krajský soud „pouze“ zrušil rozhodnutí krajského úřadu ve výrocích I., V., a VII. a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení. Výroky II. a III. druhého rozsudku krajského soudu se poté již týkaly náhrady nákladů řízení.

[22] Krajský soud ve svém druhém rozsudku tedy opomněl rozhodnout o výroku III. rozhodnutí krajského úřadu, ohledně kterého hodlal krajský soud na základě svého právního hodnocení předestřené v odůvodnění svého rozsudku stěžovatelovu žalobu zamítnout. Právní posouzení ohledně tohoto výroku ovšem krajský soud uvedl pouze v odůvodnění rozsudku, bez jeho promítnutí do výrokové části rozsudku. Tím však krajský soud zatížil svůj nyní přezkoumávaný rozsudek jinou vadou řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pro kterou je třeba jeho rozsudek zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení (v obdobném duchu srov. např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 7 As 11/2005-149, č. 1108/2007 Sb. NSS.).

[23] Protože krajský soud doposud formálně nerozhodl o celém předmětu sporu a vytýkaná vada se navíc týkala v nynějším řízení stěžejního výroku III. rozhodnutí krajského úřadu zabývajícího se určením vlastnického práva ke spornému vodohospodářskému majetku, Nejvyšší správní soud se prozatím nevyjádřil k žádné meritorní kasační argumentaci. K meritornímu přezkumu bude moci Nejvyšší správní soud přistoupit až v případném dalším kasačním řízení po odstranění výše popsané vady.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že z výše vyloženého důvodu shledal i nynější kasační stížnost důvodnou, proto zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rovněž rozhodne i o náhradě nákladů kasačního řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2025

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu